

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ (Correlational Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความรุนแรงของ ภาวะหัวใจวายของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ป่วยภาวะหัวใจวายจำนวน 197 ราย ที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอกคลินิกอายุรกรรม โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และคลินิกโรคหัวใจโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูธร จังหวัดสุพรรณบุรี เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคม ถึง ตุลาคม พ.ศ. 2551 ผลการวิจัยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ระยะเวลาที่ได้รับการวินิจฉัยด้วยภาวะหัวใจวาย จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยภาวะหัวใจวาย และโรคที่เป็นสาเหตุของภาวะหัวใจวาย

ส่วนที่ 2 การรับรู้ความรุนแรงของภาวะหัวใจวายของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการรับประทานอาหารเฉพาะโรค พฤติกรรมการรับประทานยา พฤติกรรมการออกกำลังกาย และการรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการรับประทานอาหารเฉพาะโรค พฤติกรรมการรับประทานยา พฤติกรรมการออกกำลังกาย การรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยภาวะหัวใจวายกับการรับรู้ความรุนแรงของภาวะหัวใจวาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ระยะเวลาที่ได้รับการวินิจฉัยด้วยภาวะหัวใจวาย จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยภาวะหัวใจวาย และโรคที่เป็นสาเหตุของภาวะหัวใจวาย ($n = 197$)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	79.0	40.1
หญิง	118.0	59.9
อายุ ($M = 65, SD = 13.22$)		
20 - 39 ปี	7	3.5
40 - 59 ปี	61	31.0
60 - 79 ปี	105	53.3
80 ปีขึ้นไป	24	12.2
อาชีพ		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	124	62.9
งานบ้าน	18	9.1
ค้าขาย	16	8.1
รับจ้าง	14	7.1
เกษตรกรรม	7	3.6
ธุรกิจส่วนตัว	5	2.5
รับราชการ	5	2.5
อื่น ๆ	8	4.2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	17	8.6
ประถมศึกษา	146	74.2
มัธยมศึกษา	18	9.1
ประกาศนียบัตร/อนุปริญญา	12	6.1
ปริญญาตรี	4	2.0
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ($M = 6,313.71$ $SD = 6029.09$)		
น้อยกว่า 500 บาท	8	4.1
501 - 1,500 บาท	15	7.6
1,501 - 3,000 บาท	57	28.9
3,001 - 4,500 บาท	18	9.1
4,501 - 6,000 บาท	35	17.8
6,001 - 7,500 บาท	11	5.6
7,501 - 9,000 บาท	9	4.6
มากกว่า 9,000 บาท	44	22.3
ระยะเวลาที่ได้รับการวินิจฉัยด้วยภาวะหัวใจวาย ($M = 2.73$, $SD = 3.30$)		
น้อยกว่า 1 ปี	92	46.7
1 - 2 ปี	31	15.7
3 - 4 ปี	41	20.8
5 - 6 ปี	13	6.6
7 - 8 ปี	7	3.6
9 - 10 ปี	6	3.0
มากกว่า 10 ปี	7	3.6

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยภาวะหัวใจวาย ($M = 14.70, SD = 12.47$)		
น้อยกว่า 10 ครั้ง	94	47.7
10 - 29 ครั้ง	78	39.6
30 - 39 ครั้ง	17	8.6
40 ครั้งขึ้นไป	8	4.1
โรคที่เป็นสาเหตุของภาวะหัวใจวาย		
ความดันโลหิตสูง	95	48.22
กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด	52	26.40
กล้ามเนื้อหัวใจตาย	35	17.77
ภาวะช็อกจากหัวใจ	15	7.61

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.9 เพศชาย ร้อยละ 40.1 ส่วนใหญ่มีอายุ 60 - 79 ปี ร้อยละ 53.3 ($M = 65, SD = 13.22$) ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 62.9 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 74.2 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว 1,500 - 3,000 บาท ร้อยละ 28.9 ($M = 6,313.71, SD = 6029.09$) ระยะเวลาที่ได้รับการวินิจฉัยด้วยภาวะหัวใจวาย น้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 46.7 ($M = 2.73, SD = 3.30$) จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด้วยภาวะหัวใจวาย น้อยกว่า 10 ครั้ง ร้อยละ 47.7 ($M = 14.70, SD = 12.47$) โรคที่เป็นสาเหตุของภาวะหัวใจวาย ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 48.22

ส่วนที่ 2 การรับรู้ความรุนแรงของภาวะหัวใจวายของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย

ตารางที่ 2 คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้
ความรุนแรงของภาวะหัวใจวายของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย โดยแยกเป็นโดยรวม
และรายด้าน (n = 197)

การรับรู้ความรุนแรงของภาวะหัวใจวาย	min	max	M	SD	ระดับ
รายด้าน					
อาการเหนื่อยหอบ	9	50	39.41	9.79	สูง
ความทนในการทำกิจกรรม	11	80	47.82	14.77	สูง
กิจกรรมที่ใช้พลังงานระดับต่ำ	8	20	18.10	2.76	สูง
กิจกรรมที่ใช้พลังงานระดับปานกลาง-สูง	1	60	29.72	13.19	ปานกลาง
อาการบวม	8	50	45.19	7.80	สูง
โดยรวม	50	180	132.42	26.28	สูง

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการรับรู้ความรุนแรงของภาวะหัวใจวายโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 132.42$, $SD = 26.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การรับรู้ความรุนแรงของอาการเหนื่อยหอบของผู้ป่วยภาวะหัวใจวายอยู่ในระดับสูง ($M = 39.41$, $SD = 9.79$) การรับรู้ความรุนแรงของความทนในการทำกิจกรรมของผู้ป่วยภาวะหัวใจวายอยู่ในระดับสูง ($M = 47.82$, $SD = 14.77$) และเมื่อแบ่งความทนในการทำกิจกรรมออกเป็น 2 ส่วน พบว่า กิจกรรมที่ใช้พลังงานระดับต่ำผู้ป่วยมีกิจกรรมอยู่ในระดับสูง ($M = 18.10$, $SD = 2.76$) ส่วนกิจกรรมที่ใช้พลังงานระดับปานกลาง-สูงผู้ป่วยมีกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 29.72$, $SD = 13.19$) และพบว่าการรับรู้ความรุนแรงของอาการบวมของผู้ป่วยภาวะหัวใจวายอยู่ในระดับสูง ($M = 45.19$, $SD = 7.80$)

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการรับประทานอาหารเฉพาะโรค พฤติกรรมการรับประทานยา พฤติกรรมการออกกำลังกาย และการรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย

ตารางที่ 3 คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคะแนน
พฤติกรรมการรับประทานอาหารเฉพาะโรค พฤติกรรมการรับประทานยา
พฤติกรรมการออกกำลังกาย และการรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย
(n = 197)

ปัจจัย	min	max	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับ
พฤติกรรมการรับประทานอาหารเฉพาะโรค	66	219	154.46	23.23	ปานกลาง
พฤติกรรมการรับประทานยา	23	60	52.22	6.78	สูง
พฤติกรรมการออกกำลังกาย	0	130	62.16	38.19	ปานกลาง
การรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย					
การรับรู้เกี่ยวกับสาเหตุของภาวะหัวใจวาย	16	58	38.11	6.66	ปานกลาง
ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะหัวใจวาย	31	59	42.85	5.31	ปานกลาง

ตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการรับประทานอาหารเฉพาะโรค อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 154.46$, $SD = 23.23$) พฤติกรรมการรับประทานยาอยู่ในระดับสูง ($M = 52.22$, $SD = 6.78$) พฤติกรรมการออกกำลังกายอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 62.16$, $SD = 38.19$) การรับรู้สาเหตุของภาวะหัวใจวายอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 38.11$, $SD = 6.66$) ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะหัวใจวายอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 42.85$, $SD = 5.31$)

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการรับประทานอาหารเฉพาะโรค พฤติกรรมการรับประทานยา พฤติกรรมการออกกำลังกาย การรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยภาวะหัวใจวายกับการรับรู้ความรุนแรงของภาวะหัวใจวายของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย

ก่อนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการรับประทานอาหารเฉพาะโรค พฤติกรรมการรับประทานยา พฤติกรรมการออกกำลังกาย การรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยภาวะหัวใจวายกับการรับรู้ความรุนแรงของภาวะหัวใจวาย ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบการกระจายของข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้น แสดงผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Skewness ,SD Skewness ค่า Fisher Coefficient ของพฤติกรรมการรับประทานอาหารเฉพาะ โรค พฤติกรรมการรับประทานยา พฤติกรรมการออกกำลังกาย และการรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย (n = 197)

ตัวแปร	Skewness	SD Skewness	Fisher Coefficient
พฤติกรรมการรับประทานอาหาร	-.84	.17	-4.86
พฤติกรรมการรับประทานยา	-1.29	.17	-7.47
พฤติกรรมการออกกำลังกาย	-.37	.17	-2.16
การรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย			
การรับรู้เกี่ยวกับสาเหตุของภาวะหัวใจวาย	-.30	.17	-1.74
ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะหัวใจวาย	.75	.17	4.36

จากตารางที่ 4 เมื่อนำข้อมูลมาทำการทดสอบการกระจาย โดยหาค่า Fisher Coefficient พบว่า ข้อมูลมีความเบ้มากกว่า ± 1.96 ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์โดยใช้ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient ดังนั้นจึงวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน (Spearman's Rank Correlation Coefficient) ปรากฏผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการรับประทานอาหารเฉพาะโรค พฤติกรรมการรับประทานยา พฤติกรรมการออกกำลังกาย การรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย กับการรับรู้ความรุนแรงของภาวะหัวใจวาย ($n = 197$)

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน	p-value
พฤติกรรมการรับประทานอาหารเฉพาะโรค	-.07	.30
พฤติกรรมการรับประทานยา	-.02	.83
พฤติกรรมการออกกำลังกาย	.12	.09
การรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย		
การรับรู้เกี่ยวกับสาเหตุของภาวะหัวใจวาย	-.06	.43
ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะหัวใจวาย	-.25	.01

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับการรับรู้ความรุนแรงของภาวะหัวใจวายของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย ได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะหัวใจวาย ($r_s = -.25, p < .01$) ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการรับรู้ความรุนแรงของภาวะหัวใจวายของผู้ป่วยภาวะหัวใจวาย ($p > .05$) ได้แก่ พฤติกรรมการรับประทานอาหารเฉพาะโรค ($r_s = -.07, p = .30$) พฤติกรรมการรับประทานยา ($r_s = -.02, p = .83$) พฤติกรรมการออกกำลังกาย ($r_s = .12, p = .09$) และ การรับรู้เกี่ยวกับสาเหตุของภาวะหัวใจวาย ($r_s = -.06, p = .43$)